

Question Paper 2023

Series ω ZWYX

Set-4

Q.P. Code **18**

Roll No.

Candidates must write the Q.P. Code on the title page of the answer-book.

TIBETAN

Time allowed : 3 hours

Maximum Marks : 80

- དྲི་ཤོག་ལ་པར་དུ་འཁོད་པའི་ཨང་གི་ 5 དག་ཡོད་པས་ཞིབ་གཤེར་གནང་རོགས།
- དྲི་ཤོག་གི་གཡས་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཀོཏ་ཨང་གི་དེ་འོས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཤོག་གུ་ལ་བཀོད་རྒྱུ།
- ལན་བྲིས་པའི་ཐོན་དུ་ཨང་རིམ་རྣམས་རིམ་པས་བྲིས་གནང་རྒྱུ།
- སྐར་མ་ 15 བར་དྲི་བ་སྒྲོག་རྒྱུ་འོག་སྐབས་བསྐྱེད་ཡོད། དུག་ཆེད་ 10:15 ལ་དྲི་ཤོག་བཀོད་འགྲེམས་གནང་རྒྱུ་དང་། དུག་ཆེད་ 10:15 རས་ 10:30 བར་སྒོ་བ་དུག་ཆེས་དྲི་བ་སྒྲོག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ལན་འདེབས་གནང་མི་ཆོག།

- Please check that this question paper contains 5 printed pages.
- Q.P. Code given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 10 questions.
- **Please write down the serial number of the question in the answer-book before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

*

General Instructions :

- (i) The question Paper contains **four** sections.
- (ii) **Section A – Reading** contains 1 question.
- (iii) **Section B – Writing** contains 5 questions.
- (iv) **Section C – Grammar** contains 1 question.
- (v) **Section D – D Literature** contains 3 questions.
- (vi) Attempt questions as per specific instructions.

Section 'A' (Reading) (15 Marks)

1. གོ་རྟོགས་རྒྱལ་ཆུལ། (Comprehension) (15 Marks)

༧ ཚད་མེད་བཞི་ཡི་སྒྲོན་སྒྲོལ་བ་ལ། སྤྱིར་བྱམས་བ་དང་སྤྱིར་ཐོབ་པ་དང་བྱམས་བ་ཙམ་བཞི་ལས། ཐོག་མར་བྱམས་བ་ནས་སྒྲོལ་བ་ཀྱང་། ཉམས་སྤྱོད་མཁས་པ་དེས་བ་བཞིན་སྒྲོལ་བའི་ཆེ། དང་པོ་བྱམས་བ་ནས་སྤྱོད་ན། བྱམས་དང་སྤྱིར་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་མོར་ནས་རྒྱལ་བ་དག་ལ་ཞིག་མི་འོང་བ་ཡིན། དེས་ན་དང་པོ་བྱམས་བ་ནས་སྒྲོལ་བ་ཡིན། བྱམས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དག་ལ་ཞེ་སྤང་བ་དང་། གཉེན་ལ་དགའ་བ་བྱམས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་དུང་དང་ཆགས་སྤང་མེད་བར་སྒྲོལ་བ་ལ་བྱམས་ཞེས་བྱ། ད་ལྟོ་གནས་སྤྱོད་ན། བ་མ་དང་གཉེན་ཉེ་ལ་སོགས་རང་ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན་ཏུ་ཆགས། དག་དང་དེའི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བྱུག་མི་ཐད་བ་བྱེད་བ་འདི་ཡང་ས་བཟྱག་པའི་སྤྱོད་ཡིན། ཆེ་རབས་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ལྟོ་དག་འདི་རྒྱལ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་བཅེ་བས་འཁྱོགས། མཐུན་བས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སོགས་བན་བྱམས་བ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། ད་ལྟོ་གཉེན་དུ་བཅི་བ་འདི་རྒྱལ་བ་ཀྱིས་ཆེ་རབས་སྤྱོད་ལ་རང་གི་དགའ་བྱུང་ཉེ། གཞོད་བ་བྱམས་བ་ཡང་དུ་ས་ཡོད་དོ། འཕགས་བ་ཆེ་གེ་མོས། བ་ལ་ཐ་ཞིང་མ་ལ་རྟེན། ལས་ངན་དག་པོ་བར་ན་བཟུང་། རྒྱུ་མས་སྤྱོད་ལ་རྒྱལ་བ་འཆལ། འཁོར་བའི་ཆས་ལ་གད་མོ་སྤོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

གོང་གསལ་དུས་མཚམས་འདི་ལེགས་བར་བསྐྱགས་ནས་གཤམ་གསལ་བྱི་བར་ལན་བྲིས།

(5×2=10)

I) ཚད་མེད་བཞི་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ཡང་ན།

ཚད་མེད་བཞིར་ཚད་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་བསྐྱན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

II) སྒྲོལ་སྤྱོད་ཀྱི་རིས་བ་ལྟར་ན་དང་པོ་གང་ལ་སྒྲོལ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ།

ཡང་ན།

བྱམས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

III) རྒྱུན་ལ་བྱམས་བ་དང་སྤྱིར་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོལ་སྤྱོད་ག་རེ་ཡོད་དམ།

IV) སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མེད་བཞི་ལས་གང་ཡིན་ནམ།

V) ཆེ་འདི་དག་རྒྱལ་བ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ལ་རང་གི་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་དམ།

VI) གཤམ་གྱི་ཆོག་ནམས་ཀྱི་ཐོག་ཕྱགས་གོང་གི་དུས་མཚམས་ནས་ཆོལ།

(4×½=2)

དཔེར་ན། རན་པ། བཟང་བོ་ལྟ་བུལ།

- a) ཐོགས། b) སྒྲིབ། c) ཏུ་བ། d) གཞན།

VII) གཤམ་གྱི་ཆོག་ནམས་ལ་བྱང་ཆོས་དུ་མ་སྤར་ནས་བཞོང་བ་བྲིས།

(3×1=3)

དཔེར་ན། མནའ་མ། བྱམས་སེམས་ཆེལ་ནམ་བཤག་བའི་བསྐྱར་འཛིན་མནའ་མས་སྒྲོབ་བྱིད་བྱིད་བཞིན་འདུག་ལྟ་བུལ།

- a) ཞལ་ལག b) སྒྲོབ་བྱུག c) བྲིས་ཆང་།

ཐེ་ཆོན་ཁ་པ། Section 'B' (Writing) (25 Marks)

གཤམ་པོའོ་རྒྱན་སྒྲིབ་ཡིག་རིགས་དྲི་བར་ལན་བྲིས། (Letter Writing) (8 Marks)

2. བྱིད་རང་སྒྲོབ་གྲུའི་སྒྲོབ་སྒྲིལ་ཁལ་བྱས་ནས། སྒྲོབ་གྲུ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོང་ལྷ་བརྩ་འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་ཉིན། སྒྲོབ་གྲུའི་སྒྲོབ་རྒྱར་དང་། དགོ་ཆོན་ལས་བྱིད་རྒྱར་བ། དེ་བཞིན་སྒྲོབ་བྱུག་གི་མ་མ་བཅས་ལ་མཚོན་བཅད་ཁ་གསལ་ཞིག་བྲིས། (4×1=4)
3. མངགས་ཉེའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་གོ་དོན་བྲིས། (1×2=2)
4. མཚོན་ཤོག་ཡིག་རིགས་ལ་མ་མཐར་ཡང་གང་དང་གང་ཆང་དགོས་མཁ། (1×2=2)

འཕྲིུམ། (Essay) (10 Marks)

5. གཤམ་གསལ་འཕྲིུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་བར་ལན་བྲིས།

- 1) གཤམ་གྱི་བཞོང་གཞི་གང་རུང་གཅིག་གི་སྟེང་ལ་ུམ་ཡིག་ཡིག་བྲིང་བཅོ་ལྷ་ལས་མ་ལུང་བ་ཞིག་བྲིས།

དག་ཆ་དང་ཡིག་གཟུགས། འཕྲིུམ་བས་བཅས་ལ་གཞིགས་ནས་སྐར་མ་འབུལ་རྒྱ།

(1×10=10)

- a) དགུན་དུས་ཀྱི་གུང་མེད། b) བཟང་སྒྲིབ་དང་ཤེས་ལོན། c) ར་ཆོའི་སྐད་དང་ཡི་གེ

(Translation) བབ་སྒྱུར། (7 Marks)

6. གཤམ་གསལ་དུས་མཚམས་དེ་ལོད་སྒྱུར་བྲིས།

(1×7=7)

I am a Tibetan and the 'Dalai Lama' is the focus of the Tibetan people's hope and trust. Therefore, I'm committed to preserving Tibetan language and culture, the heritage Tibetan received from the Masters of Indian Nalanda University, while also speaking up for the protection of Tibet's natural environment.

I work for the revival and preservation of the Ancient Indian Nalanda knowledge among young Indians and the world at large. I have been a firm advocate of the workings of the mind and emotions, which provide the technique of mental training, such as meditation, and are of great relevance today.

Section C (Grammar) (15 Marks)

7. གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཁ་གསལ་རེ་བྲིས།

- I) བྱད་རང་དབང་ཅན་བྱག་གང་དང་གང་ཡིན། དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་བྲིས། 2
- II) དེ་སྒྲུང་འཇུག་ཡུལ་ག་ཆོད་ཡོད་དམ། རེ་རེ་ནས་བྲིས། 2
- III) བདག་སྒྲུའི་བྱད་རྣམས་ལ་དཔེར་བཞིན་རེ་རེ་བྲིས། 2
- IV) སྒྱི་སྒྲུའི་བྱད་ཀྱི་ནང་ནས་སུ་སྒྲུ་དེ་གང་ལ་འཇུག་གམ། དེར་དཔེར་བཞིན་གཅིག་བྲིས། 2
- V) མི་མེད་གཉིས་མིང་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལས་གང་ལ་འཇུག་གམ། 2

ཡང་ན།

སུམ་ཅུ་བའི་ནི་སྒྲུའི་ཅ་བ་བྲིས།

- VI) གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་རྣམས་ལ་བདག་སྒྲུའི་བྱད་གང་འོས་སྟོར། 2

a) མཛེལ་_____མ་འཆམ་སྒྲུ་ལོ་གཏུབས་ནས་བཅུན་_____བཅོས།

b) བྱག་པོ་མ་ཆགས་ཁྱོ་ག་འབྲམ་_____བཅོན་བར་འགྱུར།

c) གཅིག་ཕུ་འབྲམ་སྐབས་མགར་_____ཞིག་གི་རྒྱང་མར་གྱུར།

- VII) གཤམ་གསལ་བར་སྟོང་རྣམས་སུ་སྒྱི་སྒྲུའི་བྱད་གང་འོས་བྲིས། 3

a) ལམ་དུ་_____དང་གང་གིས་མ་གཞོད་དམ།

b) མཛེས་བའི་ཞལ་རས་བཟླ་_____མཆར།

c) _____ལས་དོན་མ་འགྱུབ་དེ་བྲིད་དུ།

ལྗེ་ཆོན་ང་ག། Section D (Literature) (25 Marks)

8. (Prose)བཤེས་བའི་སྒྲིངས་ཡིག (10 Marks)

གཤམ་གསལ་བྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

(5×2=10)

I) བཤེས་བའི་སྒྲིངས་ཡིག་གི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་པོ་སུ་ཡིན་ནམ། ཁོང་གིས་སུ་ལ་སྒྲིངས་བའི་ཡི་གེ་ཡིན་ནམ།

II) རྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་བམ་མཆོག་གང་ཡིན་ནམ།

III) འཕྲེན་བར་འོས་བའི་རྒྱང་མའི་བྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་བྲིས།

IV) འགྲེམ་བ་ཉམས་བའི་ཆོས་བྱག་གང་དང་གང་ཡིན།

V) ཚེ་མི་རྟག་ཅིང་ལུས་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ།

ཡང་ན། OR

བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་གི་ཚིགས་བཅད་ལས་ཁྱེད་གྱི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བྲིས།

9. (Poetry) ལྷན་ངག། (10 Marks)

གཤམ་གྱི་རྩི་བ་རྣམས་ལ་ལན་འོས་འཆམས་རེ་བྲིས།

(5×2=10)

I) ཚིགས་བཅད་གྱི་གོ་དོན་བྲིས།

II) ལྷན་ངག་མེ་ཡོང་མའི་ཅ་བར། ལྷན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བལྟན་པའི་ཅ་བ་བྲིས།

III) ལྷན་ངག་གི་རྒྱན་ཞེས་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞེས་ལ་གོ་དགོས་སམ།

IV) གཤམ་གསལ་ཁོར་ལུག་མི་འདྲ་བཞི་ལ་མཐུན་པའི་དཔེ་རེ་བྲིས།

a) གངས་རི་དཀར་པོ་-----

b) ལྷ་ཐང་ཡངས་བ་-----

c) ཤང་ཤང་གི་ཚུ་མོ་-----

d) སྤྱིན་དཀར་-----

V) <<ཐ་མ>>ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་སྤྱིང་ཚིགས་བཅད་མོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ས།

10. (Rapid Reading) མཇུག་རྣམ། (5 Marks)

གཤམ་གསལ་སྒོ་བ་ཆེན་གྱི་ནང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྩི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

(5×1=5)

I) གཤམ་འཁོད་ལེགས་པར་སྒྱུར་བའི་མིང་ཆིག་དེ་ལ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རི་ལྟར་བྲིས་དགོས་སམ།

ཨ་ནི་རྣམ།-----

II) ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་དབྱར་ཁའི་བཞུགས་གནས་མོ་བྲང་གི་མཆན་ལ་གང་ཟེར།

ཡང་ན། OR

ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་གཞོན་གཉིས་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནམ།

III) བོད་གངས་ཅན་སྤྱོདས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཆོས་རྣམས་ཁྱིས་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་གང་ནས་ནང་འདྲེན་བྱས་སམ།

IV) རིག་གནས་རྒྱུད་བ་ལྷ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

V) མཇུག་རྣམ་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འགོ་བརྗོད་ཁ་བྱང་ས།